

DON MIGUEL RUIZ
BARBARA EMRYS

EROS

IUBIREA CARE TE ÎNVAȚĂ CINE EȘTI,
DINCOLO DE ILUZII ȘI AȘTEPTĂRI

Traducere din limba engleză:
Maria-Cristina Boțe

EDITURA HERALD
București

Cuprins

Ziua de orientare	8
Ziua 1: Povestea	14
Reflexii ale iubirii	20
Tu, eroul romantic	25
Tu, simbolul iubirii	29
Ziua 2: Inocența	34
Două „programe”	38
Inocența pierdută	43
Furtuna	47
Povești despre origini	52
Ziua 3: Îndoiala	58
Ești sigur?	62
O nouă cale	65
Un nou Soare	71
O mică șansă	75

Ziua 4: Izbăvirea	82
Minciuna iubirii	88
Calitatea iubirii	91
Cele două jumătăți	98
O potrivire perfectă	105
Ziua 5: Un abandon total	110
Provocări și neazuri	115
Evoluție	118
Îndrăgostiți, fără îndoială	124
Următorul pas înainte	129

ZIUA
DE
ORIENTARE

Bine ai venit și de această dată la seria noastră de cursuri de la „Școala Misterelor” (*Mystery School*)!

În următoarele zile vom explora un subiect care îți este foarte familiar, dar care încă mai ascunde multe mistere și contradicții. După cum ai aflat până acum, atunci când investigăm oricare dintre misterele vieții, aruncăm o lumină și asupra celui mai captivant mister dintre toate: tu.

Ai putea crede că te cunoști pe deplin. Ți-ai putea imagina că ești o operă de artă desăvârșită, fixă și neschimbătoare, dar tu exiști pentru a te transforma și a evolua. Este în natura ta să rezolvi puzzle-uri. Te-ai născut cu un apetit pentru adevăr și cu dorința de a explora misterele mai profunde ale vieții.

Și ce este, mai exact, un mister? Ei bine, totul este un mister... până când nu mai este. Tu, la fel ca toată lumea, ai venit pe lume fără să știi nimic. Ca nou-născut, ai avut ocazia să privești și să ții minte, dar fără să ai habar ce vezi. Pe atunci, totul era un mister. Nu cunoșteai denumirile lucrurilor; denumirile nici nu contau. Corpul tău era fragil, iar creierul tău imatur, dar priveai și ascultai. Imitai mișcări și sunete. Încet-încet, ai dezvoltat abilitatea de a procesa informația. Ai învățat să descifrezi coduri și să atingi noi culmi ale înțelegerii.

Cunoștințele altor oameni ți-au modelat gândurile și comportamentele. Credințele altor oameni ți-au

structurat lumea. Ai învățat, în cele din urmă, denumirile tuturor lucrurilor, desigur, și ai învățat să ai un răspuns emoțional în legătură cu acele denumiri. Ți s-a spus de cine să îți fie frică și în cine să ai încredere. Ai fost învățat să diferențiezi binele de rău și dreptatea de nedreptate. Ai învățat ce să urăști, pe cine să iubești și ce idealuri să îmbrățișezi.

Așa am fost cu toții programați de societate. Așa am învățat să supraviețuim într-o comunitate de oameni. Cu toate acestea, viața ne-a dat un program intrinsec în felul ei. În următoarele zile, vom vorbi despre felul în care programarea noastră socială se bate, de multe ori, cap în cap cu programarea de bază primită din partea vieții. Vom investiga coliziunea acestor două lumi.

Viața este reală. Poveștile pe care le spunem despre viață nu sunt. Poveștile noastre contrazic, de multe ori, evenimentele reale; credințele noastre pot nega ceea ce ne transmit simțurile. Impresiile noastre despre realitate sunt, de cele mai multe ori, distorsionate, dar avem suficiente oportunități să ne trezim și să realizăm acest lucru. Avem șansa de a rezolva unul dintre cele mai evidente conflicte: cel dintre adevăr și minciuni.

Misterele nu sunt ceva nou pentru tine. Ai început să deschizi porțile înțelegerii încă de când ai ajuns pe această planetă. Ai găsit răspunsuri la secretele vieții odată cu prima ta respirație. Această planetă a fost „campusul” tău universitar privat de când te-ai

născut. Ai participat la multe zile de orientare, ca cea de acum, și ai sărbătorit multe absolviri. Ai fost învățăcel, desigur, și ai devenit învățător, împărtășind din înțelepciunea ta pe măsură ce ai continuat să înveți.

Chiar și acum poți afla mai multe despre lumea ta, cum a fost ea creată, în ce direcție se poate îndrepta de acum înainte. „Lumea ta” se referă la realitatea pe care o crezi pentru tine însuși. Lumea ta nu e totuna cu lumea mea sau cu lumea oricui altcuiva. Fiecare dintre noi percepe realitatea într-un fel care îi este propriu. Ne spunem poveștile în moduri diferite. Deci, prin simplul fapt de a exista, creăm arta noastră unică.

Artiștii sunt determinați să reprezinte adevărul.¹ Această școală este gândită exclusiv pentru artiști, ceea ce înseamnă că absolut oricine este invitat să ia parte la conversație. Oricine este invitat să exploreze și să descopere. Aici învățăceii nu sunt niciodată judecați pentru arta pe care o creează.

Învățătorii pot veni cu observații valoroase, însă tu, ca învățăcel, poți vedea doar ceea ce ești pregătit să vezi. Eu mă folosesc de limbaj așa cum știu mai bine; aceasta este contribuția mea artistică. Tu ascuți cu atenție, de la nivelul tău de înțelegere, iar aceasta

¹ A se vedea în acest sens și cartea *Actorul. Cum să-ți trăiești adevărul dincolo de măști și roluri*, de don Miguel Ruiz și Barbara Emrys, parte din miniseria *Mystery School* alături de titlul *Doliu și renaștere. Transformarea suferinței, pierderii și a doliului într-un nou început*, toate publicate la Editura Herald, 2025. (N. red.)

este contribuția ta. Felul cum îmi aleg cuvintele este responsabilitatea mea, iar felul cum îmi interpretez cuvintele este a ta. Fiecare dintre noi face tot ce poate, în calitate de artist, pentru a lăsa loc conștientizării unde înainte era doar mister.

Prin urmare, hai să începem cursurile din această săptămână cu un subiect familiar și vechi de când lumea. Acest subiect este iubirea. Ne putem simți, din când în când, frustrați din cauza iubirii sau dezamăgiți de iubire. Ne poate fi frică să ne exprimăm iubirea; iar majoritatea dintre noi credem că știm ce înseamnă iubirea. Credem că știm să iubim. Oare e adevărat?

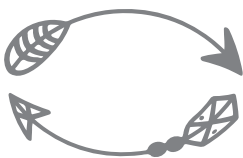
Cu toții am fost „programați” să iubim într-un anume fel tocmai de către cei care ne-au iubit cel mai mult. Și ei au fost învățați asta la rândul lor de cei care i-au iubit. Și majoritatea dintre noi am învățat să iubim condiționat. Am învățat să iubim în mod egoist. Am învățat să iubim selectiv. Ca specie, ne bazăm multe dintre valorile spirituale pe teme precum iubirea sau iertarea, dar de multe ori sprijinim comportamente crude și necruțătoare. Este evident că ne lipsește o înțelegere reală a iubirii și că acest lucru constituie o bună explicație pentru misterul tuturor conflictelor umane.

Iubirea nu este ce crezi tu că este. Iubirea nu este ceea ce, de multe ori, insistăm că trebuie să fie. Iubirea nu este o singură emoție; iubirea este un amalgam al

tuturor emoțiilor. Iubirea este eternă și nelimitată: este energia vieții. Cum anume a devenit iubirea doar o idee simpatică, ceva de ridiculizat, trivializat și evitat, este unul dintre misterele pe care le vom explora în această săptămână. Pe măsură ce vom face asta, vei avea șansa să vezi cum arată iubirea lipsită de condiționări. Și vei învăța cum să dirijezi forța acelei iubiri, talent ce odinioară îți venea natural.

Deci, ești gata? Bun! Îți urez din nou bun-venit în acest „campus” al cunoașterii. Te afli aici pentru a experimenta noi percepții. Pe parcursul timpului petrecut împreună, vei avea ocazia să îți schimbi multe dintre credințele care sunt acum esențiale pentru felul cum definești realitatea. Vei fi invitat să îți schimbi câteva obiceiuri mentale. Poate că vei vrea să renunți la câțiva idoli falși. Vei avea parte de provocări, dar cum alegi să le răspunzi ține de tine.

Momentan, fii dispus să vezi lucrurile diferit, să auzi lucrurile diferit. Deschide-ți mintea și ascute-ți curiozitatea. Rămâi onest și prezent, și pregătește-te să faci ultimele finisaje capodoperei care este viața ta.

ZIUA 1:
Povestea

Bună dimineța! Hai să începem ziua cu un zâmbet.

Orice nouă provocare poate părea intimidantă, deci inspiră adânc și relaxează-te. Așa. Pregătește-te să te distrezi, începând cu obiectivul acestei săptămâni: acceptarea convingerilor noastre puternice despre iubire. Putem începe prin a recunoaște de unde provin acestea. Totul a început cu sosirea noastră într-un Vis împărtășit de mai mult de șapte miliarde de membri ai speciei umane.

Atât tu, cât și eu ne-am născut într-o vastă comunitate numită umanitate. Ne-am născut, totodată, și într-o comunitate mult mai restrânsă, cu oameni responsabili pentru siguranța noastră. Ei au fost cei care au avut grijă de noi până am ajuns suficient de maturi pentru a avea grijă de noi înșine. Ne-am născut ființe inocente, în strânsă comunicare cu viața și conduse exclusiv de programul intrinsec al vieții.

În primele luni ale existenței noastre am fost expuși unui alt tip de „programare”. Am început să fim influențați de cunoștințele altor oameni. Poveștile lor ne-au modelat mințile. Credințele lor au contribuit la construirea universului nostru personal. Opiniile și atitudinile altor oameni încă ne influențează modul de acțiune. Din moment ce au constituit baza gândirii noastre, ele ne influențează chiar și modul în care comunicăm cu noi înșine.

Am învățat ce așteaptă societatea de la noi din prima copilărie și până în adolescență. Am început prin a imita sunetele și felul de a fi al celor care ne-au crescut. Treptat, am învățat să vorbim pe limba lor și să ne comportăm așa cum se comportă ei. Le-am învățat regulile și tradițiile, până ce acestea au devenit a doua noastră natură. Altfel spus, cu toții am trecut printr-o fază de antrenament intens, cu scopul de a fi la fel ca toți ceilalți.

Așa am supraviețuit, nu doar fizic, ci și ca membri ai unei comunități. Aveam nevoie de grija și de protecția celor din jur. Eram recompensați atunci când urmam regulile. Acceptând tot ce ni se spunea, am supraviețuit și am prosperat. Acasă, am deprins miturile familiei și ale cercului nostru de prieteni. La școală, am studiat istoria neamului nostru.

Am fost învățați o mulțime de lucruri în copilărie. Adulții din viețile noastre poate nici nu au conștientizat cât învățăm de la ei, dar noi eram atenți la tot ce făceau sau ziceau. Am luat de bun tot ce am auzit și am păstrat toate acele cunoștințe în memoria noastră. Tot ce știm acum este rezultatul acelor lecții amănunțite.

Același lucru s-a întâmplat și cu cei de la care am învățat. Și ei au fost cândva învățăcei, și ei au fost învățați tot ceea ce știu de la oamenii care au trăit înaintea lor. Încă de la începuturile umanității, informațiile au fost transmise de la părinte la copil, de la învățător la învățăcel. Iar informațiile care ne-au fost

oferite în primele zile ale vieții noastre au fost întotdeauna acceptate ca fiind adevărate.

Încă mai credem majoritatea poveștilor pe care le-am auzit, copii fiind – povești despre vecinii noștri, despre oamenii de la știri sau despre persoane pe care nici nu le-am întâlnit vreodată. Am crezut definițiile altor oameni despre moralitate, credință sau libertate. Am văzut cum ar trebui să arate puterea – sau curajul, sau lașitatea. Am fost învățați ce înseamnă să fii bărbat sau femeie. Ni s-a vorbit despre sex. Și ni s-a arătat cum să iubim.

Am văzut cum își arătau părinții noștri dovezi de afecțiune unul celuilalt. Am remarcat cum își demonstau dragostea prin cuvinte și gesturi. Am observat cum se confruntau frații noștri mai mari cu iubirea adolescentină și toate aceste amintiri ne-au modelat comportamentele actuale. Ca niște prieteni din copilărie, vechile povești trăiesc în capul nostru și ne ghidează acțiunile. Credem ceea ce gândim și ne apărăm valorile fundamentale în baza acestei gândiri.

Acțiunile noastre sunt controlate de opinii pe care abia ne dăm seama că le avem și pe care poate tot mai refuzăm să le investigăm. Majoritatea dintre noi încă acceptăm aceleași povești despre Creație sau despre Dumnezeu¹, care ne-au fost spuse când eram

¹ În orig., en., *God*. Am optat pentru traducerea „Dumnezeu” și o considerăm cea mai bună traducere a intenției autorului, deși rămâne ambiguă natura exactă a referinței divine în textul original –

mici. Rareori ne punem la îndoială atitudinile față de alți oameni, alte culturi sau alte rase.

Unii dintre noi ar putea avea aceleași atitudini față de sex ca atunci când eram adolescenți. Ce consideram atunci că este sexy poate părea sexy și acum. Pe atunci, ideile noastre despre dragoste se bazau pe un amestec de mituri adolescentine și alte chestii complet arbitrare. Cu toții ne-am simțit presați să facem lucruri ridicole pentru a părea seducători. În multe feluri încă mai resimțim acea presiune. Așadar, sunt șanse mari să ne spunem aceleași povești despre iubire pe care le-am auzit în copilărie, când mințile noastre erau fragede și maleabile.

Folosesc cuvântul *povești* pentru a mă referi la gândurile tale; ai început să gândești aproape imediat ce ai învățat să vorbești. Gândurile tale sunt poveștile pe care ți le-ai spus încă din primii ani ai existenței tale. În acea vreme, absorbeai opiniile membrilor familiei tale și pe cele ale prietenilor lor și ți le apropiiai.

Ai crescut ascultând opiniile tuturor cunoscuților tăi. Aceleași opinii încă îți răsună în minte. Dar acum înțelegi că, odată ce un sentiment este transpus în cuvinte, devine o poveste. De fapt, gândurile tale iau forma unei narațiuni în desfășurare. De multe ori, sună ca niște conversații. Ele țin o cronică a activităților tale de la un moment la altul, ca niște comentatori ai

dacă textul a fost filtrat prin accepțiune creștină sau dacă mai degrabă cuvântul are un sens universal, de Mare Creator. (*N. red.*)

unui meci de fotbal: „... și acum fac ordine în urma copiilor în camera lor de joacă, din nou! Nu ar trebui să fiu eu cea care o face, dar cine altcineva să o facă?” Și așa mai departe.

O *poveste* se referă și la o poveste literară: un roman de dragoste, dar și o poveste de iubire pe care ai putea să o urmărești pe marele ecran. Acele povești te-au învățat probabil multe lucruri despre iubire. Te-au învățat, cel puțin, cum își imaginează cea mai mare parte a omenirii că este iubirea. Nu este surprinzător cum gravitează gândurile tale spre poveștile ce au ca temă iubirea. Sunt prinse la mijloc între toate ideile nebunești pe care oamenii le au despre iubire și despre tainele profunde și fascinante ale acesteia.

Mulți dintre noi asociem iubirea cu speranța deșartă, cu inima frântă sau cu trădarea. Adesea, presupunem că iubirea este o serie de plăceri de moment și de pierderi dureroase. Tratăm subiectul iubirii în moduri similare, oglindind atitudinile altor oameni. Îi elogiem minunile și agonizăm în fața deziluziilor ei. E ca și când iubirea vine cu un manual de instrucțiuni invizibil pe care majoritatea dintre noi l-am citit și memorat.

Fără a înțelege, de fapt, ceea ce facem, nenumărate generații de oameni au comis atât crime mari, cât și mici... toate în numele iubirii.